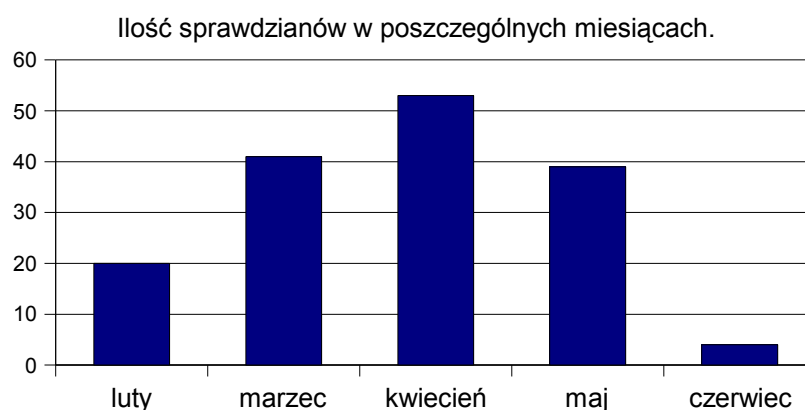

Podsumowanie organizacji i wyników sprawdzianów przedmiotowych przeprowadzonych w II półroczu roku szkolnego 2004/2005 oraz analiza wyników sprawdzianu przeprowadzonego na zakończenie klasy szóstej w dniu 5 kwietnia 2005 roku w Szkole Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce.

I. Analiza wyników sprawdzianów przedmiotowych.

1. Informacje ogólne.

W drugim półroczu roku szkolnego 2004/2005 w klasach IV – VI przeprowadzono 157 sprawdzianów przedmiotowych z języka polskiego, historii, języków obcych, matematyki i przyrody.

Najwięcej sprawdzianów przeprowadzono w kwietniu – 53. Uczniowie klas 4d, 5c i 5e pisali w tym miesiącu po 5 sprawdzianów (w klasie 4d w całym drugim półroczu przeprowadzono 8 sprawdzianów). Należy się zastanowić czy można w przyszłości tak zaplanować terminy sprawdzianów aby takiej kumulacji uniknąć. Wychowawcy klas muszą dbać o to, aby uczniowie byli, w miarę możliwości, równomiernie obciążani pracami klasowymi.

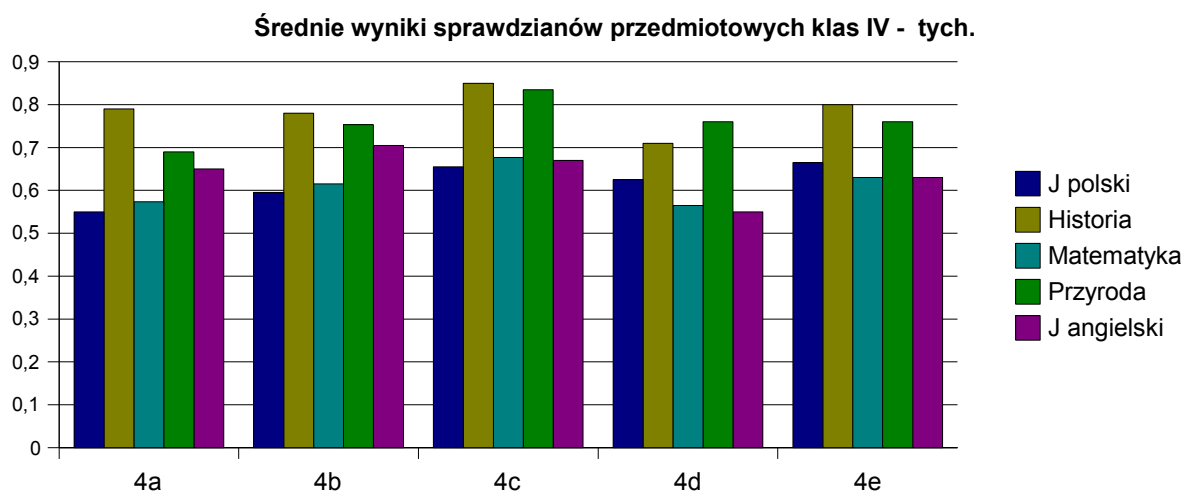

Diagnoza przeprowadzonych sprawdzianów była robiona przez nauczycieli systematycznie i na bieżąco. Arkusze diagnostyczne były przekazywane w terminie.

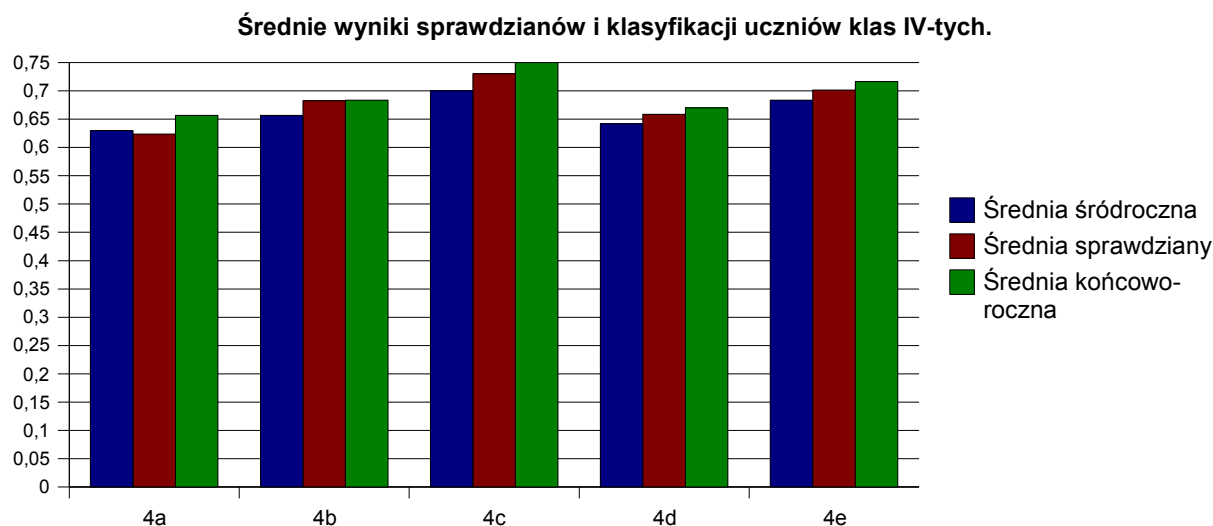
2. Analiza danych zgromadzonych w arkuszach diagnostycznych.

1) Klasy czwarte.

W klasach czwartych przeprowadzono 44 sprawdziany przedmiotowe. Najwięcej w klasie IV b – 10, najmniej w klasach IV d i IV e – 8 sprawdzianów. Najtrudniejszym sprawdzianem okazał się sprawdzian z języka polskiego w klasie IV a, którego łatwość wyniosła 0,46; najłatwiejszym sprawdzian z przyrody w klasie IV c – łatwość 0,86.

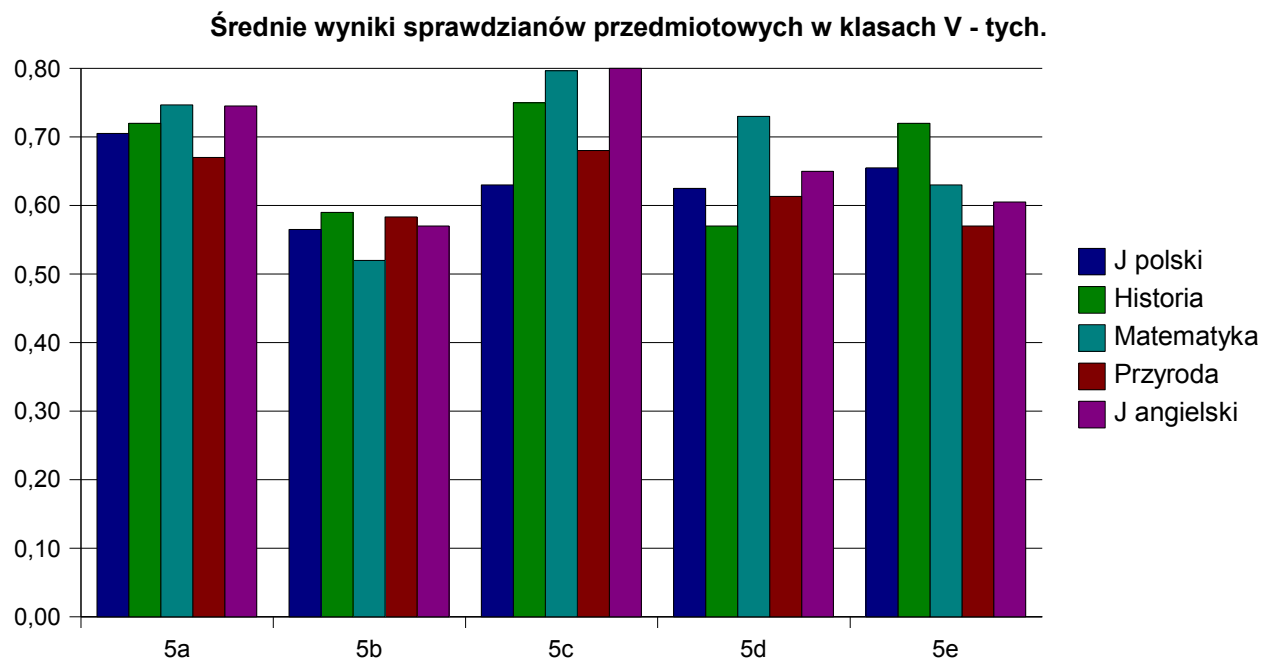
Wykres przedstawiający średnie łatwości sprawdzianów przedmiotowych z różnych przedmiotów wskazuje na duże ich zróżnicowanie. Najłatwiejsze dla klas czwartych okazały się sprawdziany z historii i przyrody.

Porównując średnie wyniki sprawdzianów przedmiotowych ze średnimi wynikami uzyskanymi przez poszczególne klasy w wyniku klasyfikacji śródrocznej i rocznej należy zwrócić uwagę na zbieżność jaka występuje pomiędzy ocenianiem bieżącym (sprawdziany przedmiotowe) a ocenianiem okresowym (klasyfikacja śródroczna i końcoworoczna). Może to świadczyć o prawidłowym opracowaniu i stosowaniu przedmiotowych systemów oceniania przez nauczycieli uczących w klasach czwartych.

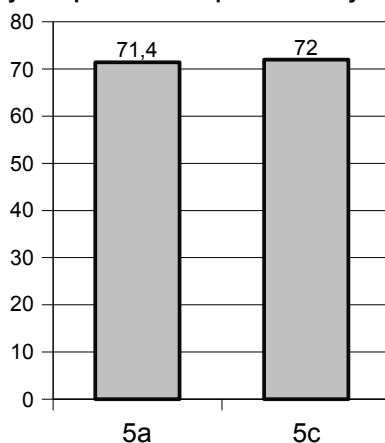
2) Klasy piąte.

W klasach piątych przeprowadzono 52 sprawdziany przedmiotowe. W klasach V b i V d – 11 a w klasach V a, V c i V e – 10 sprawdzianów. Najtrudniejszym sprawdzianem okazał się sprawdzian z matematyki w klasie V b, którego łatwość wyniosła 0,48 a najłatwiejszym sprawdzian z języka angielskiego w klasie V c – łatwość 0,87.

Wykres przedstawiający średnie łatwości sprawdzianów przedmiotowych z różnych przedmiotów wskazuje na duże ich zróżnicowanie. W klasie V a wyniki wszystkich sprawdzianów były na w miarę równym zadawalającym poziomie. Tylko średni wynik sprawdzianu z przyrody wskazuje na niezadawalający poziom opanowania badanych umiejętności i wiadomości przez uczniów. W klasie V c zróżnicowanie wyników sprawdzianów jest bardzo duże.

Średnie wyniki sprawdzianów przedmiotowych klas Va i Vc.

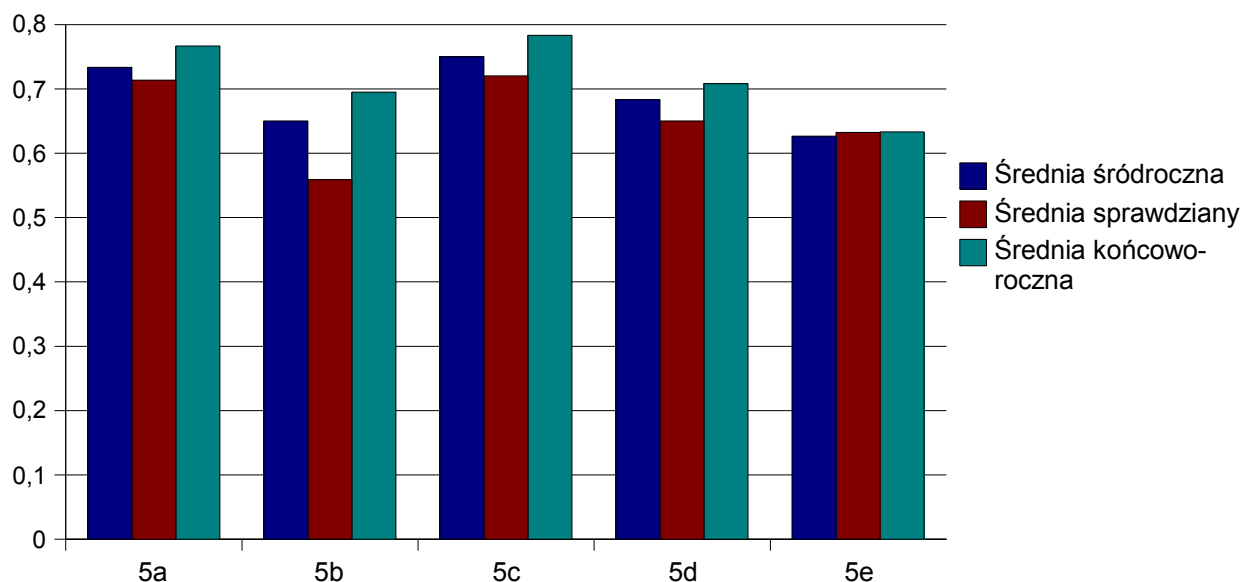
Na podstawie średnich wyników wszystkich sprawdzianów w klasach V a i V c można sądzić, że potencjał i możliwości intelektualne obu klas są podobne. Poszukując przyczyn dużego

rozrzutu wyników sprawdzianów przedmiotowych w klasie V c przeanalizowałem plany lekcji klasy V a i V c w minionym roku szkolnym. Klasa V a jako dojeżdżająca rozpoczynała lekcje codziennie rano (3 razy o godzinie 8⁰⁰, raz o godzinie 8⁴⁵ i raz o 9⁴⁰) lekcje miała w miarę równomiernie rozłożone w ciągu całego tygodnia.

Klasa V c nie jest klasą dojeżdżającą, plan lekcji w roku szkolnym 2004/2005 miała bardziej urozmaicony (3 razy w tygodniu uczniowie przychodzili do szkoły na godzinę 8⁰⁰ i mieli 7 lekcji a w pozostałe dni przychodzili do szkoły na godzinę 12⁴⁵ i mieli po 4 lekcje). Nierównomierne obciążenie uczniów obowiązkami w ciągu tygodnia nauki mogło mieć decydujący wpływ na poziom zróżnicowania wyników sprawdzianów w obu porównywanych klasach. Ciekawe jak będzie wyglądało to porównanie w roku szkolnym 2005/2006. W bieżącym roku szkolnym obie klasy mają bardzo podobne tygodniowe plany lekcji.

Bardzo niepokoją wyniki sprawdzianów przedmiotowych w klasie V b. Wyniki wszystkich sprawdzianów przedmiotowych zorganizowanych w tej klasie wskazują, że zmierzony stopień osiągnięć uczniów jest poniżej zadawalającego.

Średnie wyniki sprawdzianów przedmiotowych i wyniki klasyfikacji klas V - tych.

Porównanie średnich wyników sprawdzianów przedmiotowych przeprowadzonych w klasie 5 b ze średnimi wynikami klasyfikacji śródrocznej i rocznej wskazuje na dużą rozbieżność pomiędzy ocenianiem bieżącym (sprawdziany przedmiotowe) a ocenianiem śródrocznym i rocznym. Prawdopodobną przyczyną takiej sytuacji są bardzo duże problemy wychowawcze, jakie występują w tej klasie i uniemożliwiają normalne funkcjonowanie przedmiotowych systemów oceniania.

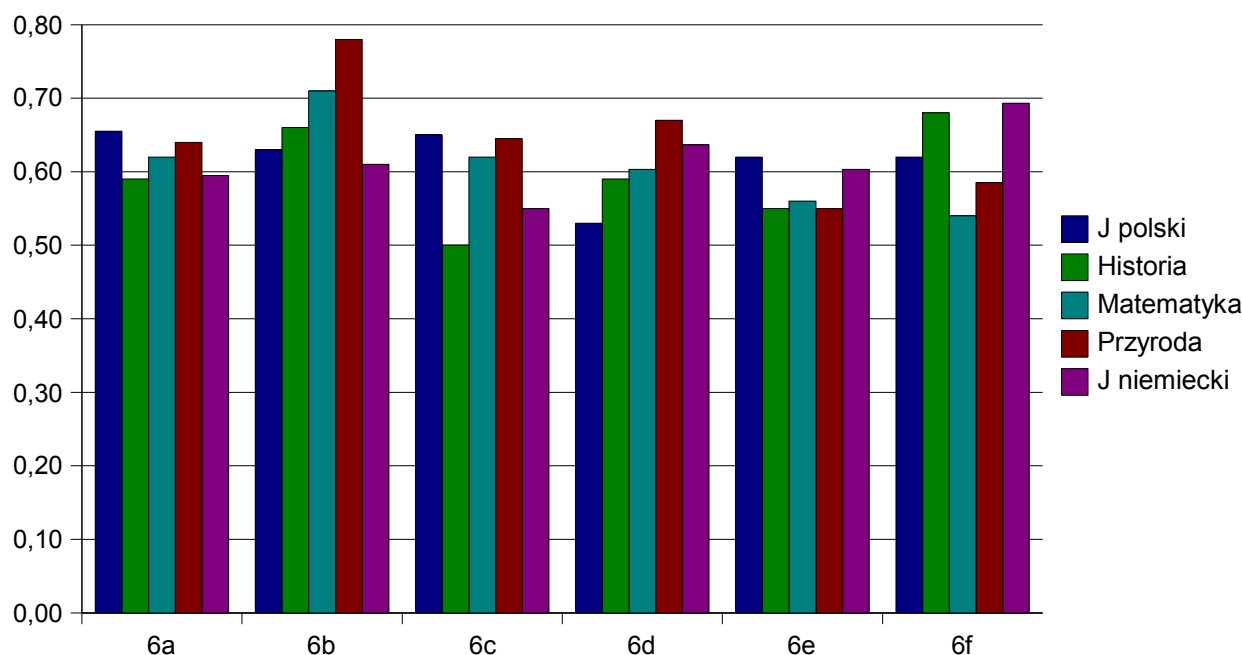
3) Klasy szóste.

W klasach szóstych przeprowadzono 61 sprawdzianów przedmiotowych.

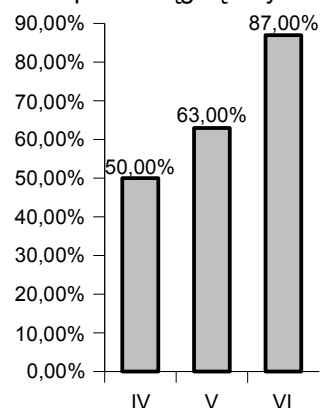
Klasa	6a	6b	6c	6d	6e	6f
Ilość sprawdzianów	10	11	9	11	10	10

Najtrudniejszym sprawdzianem okazał się sprawdzian z języka polskiego w klasie VI d – łatwość 0,45 i z matematyki w klasie VI f – łatwość 0,46 a najłatwiejszym sprawdzian z matematyki w klasie VI b – łatwość 0,84.

Średnie wyniki sprawdzianów przedmiotowych w klasach VI - tych.

% sprawdzianów, których stopień osiągnięć był niski i niżej zadawalający.

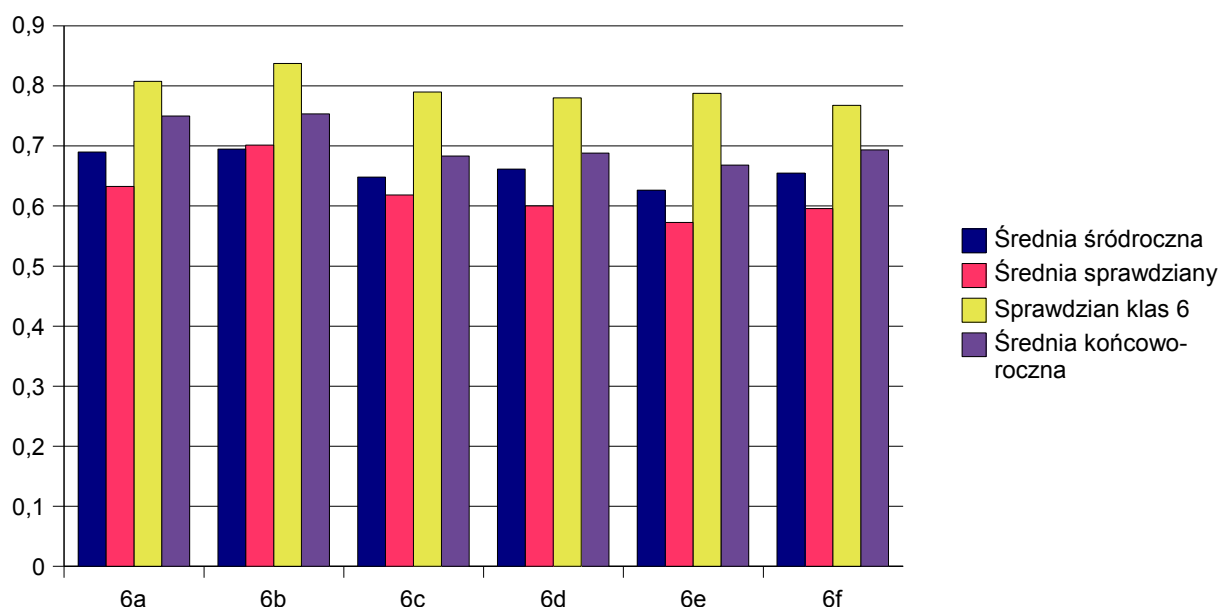

Analizując wyniki sprawdzianów w klasach szóstych należy zwrócić uwagę na stopień osiągnięć uczniów jaki one zmierzyły. Na 61 przeprowadzonych w klasach szóstych sprawdzianów tylko 8 wskazało na zadawalający stopień opanowania przez uczniów badanych umiejętności i wiadomości. W klasach VI a i VI e nie było ani jednego takiego sprawdzianu. W klasach młodszych

taki przypadek wystąpił tylko w klasie V b.

Należy się zastanowić nad zależnością jaka występuje pomiędzy ilości sprawdzianów, które wykazały stopień osiągnięć edukacyjnych uczniów na poziomie niskim i niżej zadawalającym, od poziomem wiekowym uczniów. W klasach czwartych sprawdzianów takich było 50%, w klasach piątych – 63% a w klasach szóstych aż 87%. Przyczyny tego zjawiska należy wyjaśnić analizując arkusze przeprowadzonych sprawdzianów w zespołach przedmiotowych nauczycieli i zespołach nauczycieli uczących w oddziałach klasowych. Każdy sprawdzian, który wykazał stopień osiągnięć edukacyjnych uczniów poniżej **zadawalającego** (łatwość sprawdzianu <70%), powinien być dokładnie analizowany pod kątem przyczyn tego faktu.

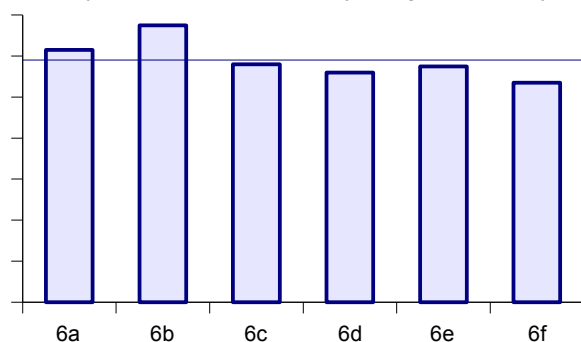
Porównanie średnich wyników sprawdzianów przedmiotowych, wyników klasyfikacji i sprawdzianu klas VI - tych.

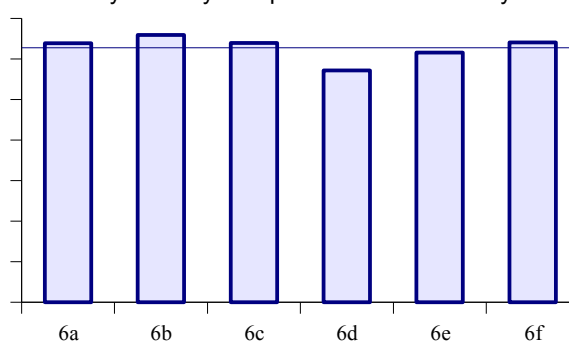
Porównanie średnich wyników sprawdzianów przedmiotowych z wynikami klasyfikacji śródrocznej i rocznej oraz wynikami sprawdzianu klas szóstych wskazuje na bardzo podobne zależności we wszystkich klasach szóstych. Świadczyć to może o trafności stosowanych w szkole systemów oceniania.

Analizując sprawdziany przedmiotowe po pierwszym półroczu, na podstawie danych zgromadzonych w arkuszach diagnostycznych, przedstawiłem prognozowany rozkład średnich wyników sprawdzianu zewnętrznego klas szóstych, jaki mieli uzyskać nasi uczniowie 5 kwietnia 2005 roku. Porównanie przewidywań i rzeczywistych wyników wygląda następująco:

Średnie wyniki sprawdzianu zewnętrznego klas VI - tych.

Przewidywane wyniki sprawdzianu klas VI - tych.

Na podstawie powyższych wykresów widać, iż prognoza była trafna. Tylko wynik klasy VI f odbiega znacznie od tego jaki był przewidywany. Klasa ta uzyskała wynik niższy niż przewidywany. Jedną z przyczyn tego faktu mogły być problemy wychowawcze jakie występowały w tej klasie. To one były prawdopodobnie przyczyną tego, że program naprawczy klasa ta zrealizowała na poziomie 71%, w sytuacji kiedy średni poziom realizacji programu naprawczego we wszystkich klasach szóstych wyniósł 84%.

3. Uwagi końcowe i wnioski.

Diagnoza sprawdzianów przedmiotowych przeprowadzana przez nauczycieli dostarcza wiele cennych danych, które pozwalają lepiej planować proces dydaktyczny w szkole. Sprawia, że wyniki naszych uczniów uzyskane na sprawdzianie organizowanym na zakończenie klasy szóstej są dla nas coraz mniejszą niespodzianką.

Wnioski:

- 1) Należy zbadać przyczynę zależności ilości sprawdzianów, które wykazały stopień osiągnięć edukacyjnych uczniów na poziomie niskim i niżej zadawalającym, od poziomu wiekowego uczniów.
- 2) Planując termin sprawdzianu należy optymalnie dobierać dzień tygodnia i nr godziny lekcyjnej, aby wszystkim piszącym stworzyć jednakowe warunki.
- 3) Planując terminy sprawdzianów przedmiotowych w planach wynikowych i przedmiotowych systemach oceniania należy uwzględnić dane dotyczące ilości sprawdzianów w poszczególnych miesiącach. W zespołach nauczycieli uczących w danej klasie należy konsultować terminy sprawdzianów z poszczególnych przedmiotów. Obciążenie uczniów sprawdzianami w poszczególnych miesiącach powinno być bardziej równomierne.
- 4) Zmienić punkt 3 arkusza analizy sprawdzianu przedmiotowego. Punkt 3 powinien opisywać mocne i słabe strony klasy w odniesieniu do wiadomości i umiejętności badanych diagnozowanym sprawdzianem. Mocne strony klasy to wiadomości i umiejętności, które zostały przez uczniów opanowane w stopniu zadawalającym i bardzo dobrym (łatwość $\geq 70\%$). Słabe strony klasy to wiadomości i umiejętności, które przez uczniów zostały opanowane w stopniu bardzo niskim, niskim i niżej zadawalającym (łatwość $< 70\%$).
- 5) Analizować na bieżąco przyczyny niskich wyników sprawdzianów (łatwość sprawdzianów $< 70\%$).